

یادداشت

بخش کشاورزی و نیاز به حمایت بیشتر در دولت چهاردهم

علی اصغرکلانتری

بازنشته‌وزارت جهادکشاورزی

♦ برای دوستی که قصد داشت در بخش کشاورزی و تولید محصولات کشاورزی فعالیت و سرمایه‌گذاری کند، در چند جلسه مزیت‌های نسبی این بخش را گفته و راهنمایی‌ها و مشاوره‌های سرمایه‌گذاری در بخش کشاورزی را ارائه کردم. در میانه یکی از جلسات سؤالی از بنده پرسید که زیاد برابم مهم نبود که از سر درمندی بود یا کنجکاوی، تردید بود یا مصداق ضرب‌المثل معروف کل اگر طیب بودی، سر خود دوا نمودی. منظور پرسش این بود وقتی من خود کشاورزاده و درآشنای این بخش بوده و تحصیلات عالی و تجربه چندین سال مدیریت اجرایی در این بخش دارم و اکنون که بازنشته شده و از کار دولتی فراغت یافته‌ام، چرا در امر مستقیم تولید نقشی ایفا نمی‌کنم؟! جدا از مشکلات شخصی که بیان آن در اینجا لازم به گفتن نیست، رسالت خود را در انعکاس مشکلات فراوان این بخش می‌دانم که در بطن آن بوده، لمس کرده و هر روز شاهد بیشتر و یغرنج‌تر شدن آنها می‌شوم. همه نیک می‌دانیم که تأمین غذا و پروتئین و کلا امنیت غذایی مهم‌ترین راهبرد انسان از زمان قدیم تا حال حاضر بوده و خواهد بود. غذا و پوشاک دو نیاز حیاتی انسان بوده که هر دو آنها صرفا در بخش کشاورزی تولید و تأمین شده و همچنین با تولید در بخش کشاورزی جرخ بسیاری از کارخانجات و صنایع تبدیلی و مشاغل وابسته می‌چرخد. اما متأسفانه چراغ این بخش به‌ویژه در هفت یا هشت سال گذشته کم‌فروغ شده و می‌رود که نقش آن در امر تولید و اشتغال در پس مشکلات لاینحل خاموش شود. کشاورز تمام نپناهه‌های خود را با قیمت زیاد و نقدا خریداری کرده ولی پول کندم تحویلی خود را بعد از سه ماه یا دو ماه دریافت می‌کند. قیمت نهاده‌های کشاورزی و به‌ویژه سموم آفت‌کش در سال‌های اخیر افزایش فوق‌العاده‌ای پیدا کرده ولی قیمت محصولات تولیدی کشاورزی آن چنان بالا نبوده یا به خاطر مشکلات اقتصادی، ملت توان خرید محصولات کشاورزی را ندارند و با توجه به اینکه محصولات کشاورزی فسادپذیر بوده و بعضی از آنها تبدیل‌شدنی نیستند (محصولات جالبزی) بنابراین محصولات روی دست کشاورز مانده یا در صورت فروش، درآمد و سود آن چنانی ندارد و مسلما به غیر از لطمات و خسارات فراوان اقتصادی و روحی-روانی چیز دیگری نصیب تولیدکننده نمی‌شود. مشکل دیگر نبود برنامه و قطعی برق جاه‌های کشاورزی در تولید محصولات تابستانی (محصولات جالبزی و گوجه‌فرنگی) باعث فقدان برنامه در بین تولیدکنندگان شده و موجب خسارت فراوان به بعضی از آنها می‌شود. مشکل دیگر تفاوت قیمت زیاد محصولات کشاورزی در سطح مزرعه یا باغ و بازار است؛ مثلا گفته می‌شود دالان و مافیا در کشور تلاش می‌کنند محصول کشاورز را (زعفران) به نازل‌ترین قیمت ممکن خریداری ولی در خارج از کشور به قیمت جهانی به فروش برسانند و معلوم نیست آیا دولت هیچ کاری نمی‌کند؟ نمی‌تواند بکند؟ مشکلات فراوان این بخش از قبیل قیمت بیش از حد نهاده‌های کشاورزی، سموم، هزینه کارگری، حمل‌ونقل، نبود بازاریابی و نبود خرید تضمینی، نخریدن محصول از سوی مصرف‌کنندگان به علت مشکلات اقتصادی مردم، پرداخت دیر هنگام مطالبات گندم‌کاران، کمبود نقدینگی در بین تولیدکنندگان، مشکل بیمه محصولات کشاورزی، نبود بیمه خود کشاورزان و تولیدکنندگان و… که ذکر همه موارد از کنجایش این مقال خارج است. در پایان این گفته به اجمال راهکارهایی را که به ذهن این جانب می‌رسد و حاصل تجربه و مشورت با درآشنایان این بخش که همانا کشاورزان و تولیدکنندگان هستند، ارائه می‌دهم:

- تهیه نهاده‌های کشاورزی و ارائه آنها به کشاورزان و تولیدکنندگان کشاورزی به نازل‌ترین قیمت ممکن. در این صورت قیمت تمام‌شده محصولات کشاورزی پایین بوده و مصرف‌کننده قادر به خرید خواهد بود.

- گسترش چتر خرید تضمینی به دیگر محصولات کشاورزی و همچنین حمایت از مصرف‌کنندگانی که از خرید محصولات کشاورزی ناتوان هستند.

- جلوگیری از کشت محصولات آب‌بر در مناطق کم‌آب.

- پرداخت به‌موقع مطالبات تولیدکنندگان.

- کمک به بیمه‌کردن تولیدکنندگانی که جوانی خود را صرف تولید محصولات کشاورزی می‌کنند.

- ارائه تسهیلات با بهره کم برای رفع مشکل نقدینگی تولیدکنندگان.

- محدودکردن و تعدیل کارکنان وزارت جهاد کشاورزی به غیر از بخش‌هایی که حاکمیتی هستند. نظر به اینکه ادارات کشاورزی ادارات خدمات‌ده هستند و در زمان حاضر و به لطف فضای مجازی و رقابت شدید در بین دانش‌آموختگان بخش‌های مختلف کشاورزی در توزیع نهاده‌ها و ارائه معلومات کشاورزی که به‌راحتی در اختیار کشاورزان قرار خواهند داد، چرا نباید خدمات ادارات کشاورزی به بخش خصوصی واگذار شود؟ که این صورت بار مالی دولت بر اثر پرداخت‌نشدن هزینه‌های اضافی شامل ساخت و نگهداری ادارات کشاورزی و هزینه آب، برق، گاز، تلفن و… خواهد بود.

در پایان ضمن آرزوی توفیق برای دولت چهاردهم و جناب آقای دکتر پزشکیان که با هدف و شعار وفاق ملی توانست اقبال قاطبه ملت فرهیخته ایران را جلب و قصد ارتقای سطح کشور عزیز ایران را دارند، انتظار آن است که این دولت با پشتیبانی‌های بی‌دریغ خود از بخش کشاورزی که در ابتدای این گفته ذکر شد استراتژیک‌ترین بخش تولیدی و اقتصادی کشور است، بتواند با کمک و مشورت اهل فن، تولیدکنندگان، متخصصان و دلسوزان این بخش، گام‌های امیدآفرین و اساسی در این حوزه برداشته و هر روز شاهد کاهش مشکلات این بخش و آلام کشاورزان و تولیدکنندگان باشیم.

شماره ۴۹۰۰ سال بیست و یکم

شماره ۴۹۰۰ سال بیست و یکم

شماره ۴۹۰۰ سال بیست و یکم

شماره ۴۹۰۰ سال بیست و یکم

شماره ۴۹۰۰ سال بیست و یکم

شماره ۴۹۰۰ سال بیست و یکم

شماره ۴۹۰۰ سال بیست و یکم

شماره ۴۹۰۰ سال بیست و یکم

شماره ۴۹۰۰ سال بیست و یکم

شماره ۴۹۰۰ سال بیست و یکم

شماره ۴۹۰۰ سال بیست و یکم

شماره ۴۹۰۰ سال بیست و یکم

شماره ۴۹۰۰ سال بیست و یکم

شماره ۴۹۰۰ سال بیست و یکم

شماره ۴۹۰۰ سال بیست و یکم

شماره ۴۹۰۰ سال بیست و یکم

شماره ۴۹۰۰ سال بیست و یکم

شماره ۴۹۰۰ سال بیست و یکم

شماره ۴۹۰۰ سال بیست و یکم

شماره ۴۹۰۰ سال بیست و یکم

شماره ۴۹۰۰ سال بیست و یکم

شماره ۴۹۰۰ سال بیست و یکم

شماره ۴۹۰۰ سال بیست و یکم

شماره ۴۹۰۰ سال بیست و یکم

شماره ۴۹۰۰ سال بیست و یکم

شماره ۴۹۰۰ سال بیست و یکم

شماره ۴۹۰۰ سال بیست و یکم

شماره ۴۹۰۰ سال بیست و یکم

شماره ۴۹۰۰ سال بیست و یکم

شماره ۴۹۰۰ سال بیست و یکم

شماره ۴۹۰۰ سال بیست و یکم

شماره ۴۹۰۰ سال بیست و یکم

شماره ۴۹۰۰ سال بیست و یکم

شماره ۴۹۰۰ سال بیست و یکم

شماره ۴۹۰۰ سال بیست و یکم

شماره ۴۹۰۰ سال بیست و یکم

شماره ۴۹۰۰ سال بیست و یکم

شماره ۴۹۰۰ سال بیست و یکم

شماره ۴۹۰۰ سال بیست و یکم

شماره ۴۹۰۰ سال بیست و یکم

شماره ۴۹۰۰ سال بیست و یکم

شماره ۴۹۰۰ سال بیست و یکم

شماره ۴۹۰۰ سال بیست و یکم

شماره ۴۹۰۰ سال بیست و یکم

شماره ۴۹۰۰ سال بیست و یکم

شماره ۴۹۰۰ سال بیست و یکم

شماره ۴۹۰۰ سال بیست و یکم

شماره ۴۹۰۰ سال بیست و یکم

شماره ۴۹۰۰ سال بیست و یکم

شماره ۴۹۰۰ سال بیست و یکم

شماره ۴۹۰۰ سال بیست و یکم

شماره ۴۹۰۰ سال بیست و یکم

شماره ۴۹۰۰ سال بیست و یکم

شماره ۴۹۰۰ سال بیست و یکم

شماره ۴۹۰۰ سال بیست و یکم

شماره ۴۹۰۰ سال بیست و یکم

شماره ۴۹۰۰ سال بیست و یکم

شماره ۴۹۰۰ سال بیست و یکم

شماره ۴۹۰۰ سال بیست و یکم

شماره ۴۹۰۰ سال بیست و یکم

شماره ۴۹۰۰ سال بیست و یکم

شماره ۴۹۰۰ سال بیست و یکم

شماره ۴۹۰۰ سال بیست و یکم

شماره ۴۹۰۰ سال بیست و یکم

شماره ۴۹۰۰ سال بیست و یکم

شماره ۴۹۰۰ سال بیست و یکم

شماره ۴۹۰۰ سال بیست و یکم

شماره ۴۹۰۰ سال بیست و یکم

شماره ۴۹۰۰ سال بیست و یکم

شماره ۴۹۰۰ سال بیست و یکم

شماره ۴۹۰۰ سال بیست و یکم

شماره ۴۹۰۰ سال بیست و یکم

شماره ۴۹۰۰ سال بیست و یکم

شماره ۴۹۰۰ سال بیست و یکم

شماره ۴۹۰۰ سال بیست و یکم

شماره ۴۹۰۰ سال بیست و یکم

شماره ۴۹۰۰ سال بیست و یکم

شماره ۴۹۰۰ سال بیست و یکم

شماره ۴۹۰۰ سال بیست و یکم

شماره ۴۹۰۰ سال بیست و یکم

شماره ۴۹۰۰ سال بیست و یکم

شماره ۴۹۰۰ سال بیست و یکم

شماره ۴۹۰۰ سال بیست و یکم

شماره ۴۹۰۰ سال بیست و یکم

شماره ۴۹۰۰ سال بیست و یکم

شماره ۴۹۰۰ سال بیست و یکم

شماره ۴۹۰۰ سال بیست و یکم

شماره ۴۹۰۰ سال بیست و یکم

گزارش «شرق» از تغییرات گسترده بدنه سازمان برنامه و بودجه در دولت سیزدهم که مورد انتقاد کارشناسان است

مدیران اتوبوسی

در سه سال دولت سیزدهم حداقل ۱۲۶ مدیرکلان و میانی فقط در سازمان برنامه و بودجه تغییر کرده‌اند

شماره ۴۹۰۰ سال بیست و یکم

شماره ۴۹۰۰ سال بیست و یکم

شماره ۴۹۰۰ سال بیست و یکم

شماره ۴۹۰۰ سال بیست و یکم

شماره ۴۹۰۰ سال بیست و یکم

شماره ۴۹۰۰ سال بیست و یکم

شماره ۴۹۰۰ سال بیست و یکم

شماره ۴۹۰۰ سال بیست و یکم

شماره ۴۹۰۰ سال بیست و یکم

شماره ۴۹۰۰ سال بیست و یکم

شماره ۴۹۰۰ سال بیست و یکم

شماره ۴۹۰۰ سال بیست و یکم

شماره ۴۹۰۰ سال بیست و یکم

شماره ۴۹۰۰ سال بیست و یکم

شماره ۴۹۰۰ سال بیست و یکم

شماره ۴۹۰۰ سال بیست و یکم

شماره ۴۹۰۰ سال بیست و یکم

شماره ۴۹۰۰ سال بیست و یکم

شماره ۴۹۰۰ سال بیست و یکم

شماره ۴۹۰۰ سال بیست و یکم

شماره ۴۹۰۰ سال بیست و یکم

شماره ۴۹۰۰ سال بیست و یکم

شماره ۴۹۰۰ سال بیست و یکم

شماره ۴۹۰۰ سال بیست و یکم

شماره ۴۹۰۰ سال بیست و یکم

شماره ۴۹۰۰ سال بیست و یکم

شماره ۴۹۰۰ سال بیست و یکم

شماره ۴۹۰۰ سال بیست و یکم

شماره ۴۹۰۰ سال بیست و یکم

شماره ۴۹۰۰ سال بیست و یکم

شماره ۴۹۰۰ سال بیست و یکم

شماره ۴۹۰۰ سال بیست و یکم

شماره ۴۹۰۰ سال بیست و یکم

شماره ۴۹۰۰ سال بیست و یکم

شماره ۴۹۰۰ سال بیست و یکم

شماره ۴۹۰۰ سال بیست و یکم

شماره ۴۹۰۰ سال بیست و یکم

شماره ۴۹۰۰ سال بیست و یکم

شماره ۴۹۰۰ سال بیست و یکم

شماره ۴۹۰۰ سال بیست و یکم

شماره ۴۹۰۰ سال بیست و یکم

شماره ۴۹۰۰ سال بیست و یکم

شماره ۴۹۰۰ سال بیست و یکم

شماره ۴۹۰۰ سال بیست و یکم

شماره ۴۹۰۰ سال بیست و یکم

شماره ۴۹۰۰ سال بیست و یکم

شماره ۴۹۰۰ سال بیست و یکم

شماره ۴۹۰۰ سال بیست و یکم

شماره ۴۹۰۰ سال بیست و یکم

شماره ۴۹۰۰ سال بیست و یکم

شماره ۴۹۰۰ سال بیست و یکم

شماره ۴۹۰۰ سال بیست و یکم

شماره ۴۹۰۰ سال بیست و یکم

شماره ۴۹۰۰ سال بیست و یکم

شماره ۴۹۰۰ سال بیست و یکم

شماره ۴۹۰۰ سال بیست و یکم

شماره ۴۹۰۰ سال بیست و یکم

شماره ۴۹۰۰ سال بیست و یکم

شماره ۴۹۰۰ سال بیست و یکم

شماره ۴۹۰۰ سال بیست و یکم

شماره ۴۹۰۰ سال بیست و یکم

شماره ۴۹۰۰ سال بیست و یکم

شماره ۴۹۰۰ سال بیست و یکم

شماره ۴۹۰۰ سال بیست و یکم

شماره ۴۹۰۰ سال بیست و یکم

شماره ۴۹۰۰ سال بیست و یکم

شماره ۴۹۰۰ سال بیست و یکم

شماره ۴۹۰۰ سال بیست و یکم

شماره ۴۹۰۰ سال بیست و یکم

شماره ۴۹۰۰ سال بیست و یکم

شماره ۴۹۰۰ سال بیست و یکم

شماره ۴۹۰۰ سال بیست و یکم

شماره ۴۹۰۰ سال بیست و یکم

شماره ۴۹۰۰ سال بیست و یکم

شماره ۴۹۰۰ سال بیست و یکم

شماره ۴۹۰۰ سال بیست و یکم

شماره ۴۹۰۰ سال بیست و یکم

شماره ۴۹۰۰ سال بیست و یکم

شماره ۴۹۰۰ سال بیست و یکم

شماره ۴۹۰۰ سال بیست و یکم

شماره ۴۹۰۰ سال بیست و یکم

شماره ۴۹۰۰ سال بیست و یکم

شماره ۴۹۰۰ سال بیست و یکم

شماره ۴۹۰۰ سال بیست و یکم

شماره ۴۹۰۰ سال بیست و یکم

شماره ۴۹۰۰ سال بیست و یکم

شماره ۴۹۰۰ سال بیست و یکم

شماره ۴۹۰۰ سال بیست و یکم

شماره ۴۹۰۰ سال بیست و یکم

شماره ۴۹۰۰ سال بیست و یکم

شماره ۴۹۰۰ سال بیست و یکم

شماره ۴۹۰۰ سال بیست و یکم

شماره ۴۹۰۰ سال بیست و یکم

شماره ۴۹۰۰ سال بیست و یکم

شماره ۴۹۰۰ سال بیست و یکم

شماره ۴۹۰۰ سال بیست و یکم

شماره ۴۹۰۰ سال بیست و یکم

شماره ۴۹۰۰ سال بیست و یکم

شماره ۴۹۰۰ سال بیست و یکم

شماره ۴۹۰۰ سال بی